

27 mei 2020 / 2020-5

Droogtemonitor

Droogte zet door, wateraanvoer op orde

Sinds medio maart is het overwegend droog. We hebben op dit moment te maken met het hoogst gemeten neerslagtekort voor deze tijd van het jaar, resulterend in lage grondwaterstanden met name op de hoge zandgronden. De Rijnaanvoer ligt onder het LCW-criterium en zal verder dalen. Om deze redenen is de LCW per 25 mei opgeschaald (Niveau 1 'dreigend watertekort'). De Landelijke Coördinatiecommissie Waterverdeling is actief en volgt de situatie op de voet.

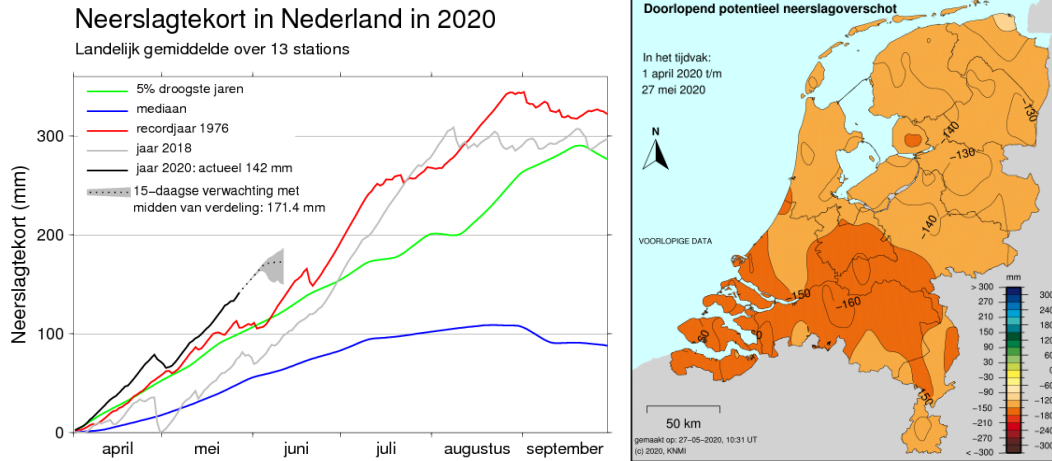
De gevallen neerslag van het afgelopen weekeinde heeft in Nederland maar beperkt verlichting gebracht. In het Rijnstroomgebied leidt de neerslag wel tot een tijdelijke stijging van de aanvoer van water via de Rijn. Begin juni wordt door het uitblijven van neerslag weer een daling van de Rijnaanvoer verwacht. De Maasaanvoer daalt de komende week geleidelijk.

De effecten van de droogte zijn het duidelijkst merkbaar in Oost- en Zuid-Nederland, met name in de landbouw en natuur. Door het grote neerslagtekort zijn de grondwaterstanden daar gemiddeld tot zeer laag voor de tijd van het jaar. Aanvoer van rivierwater naar deze gebieden is niet mogelijk. Lokaal vallen watergangen droog.

Op dit moment is het waterbeheer op orde en de nodige maatregelen zijn getroffen. De waterschappen en Rijkswaterstaat monitoren de situatie nauwlettend en nemen waar nodig al maatregelen zoals het preventief opzetten van waterpeilen en het vasthouden van water. Dit gebeurt niet alleen in de regionale watersystemen maar ook in het IJsselmeergebied en de Maas.

Weer

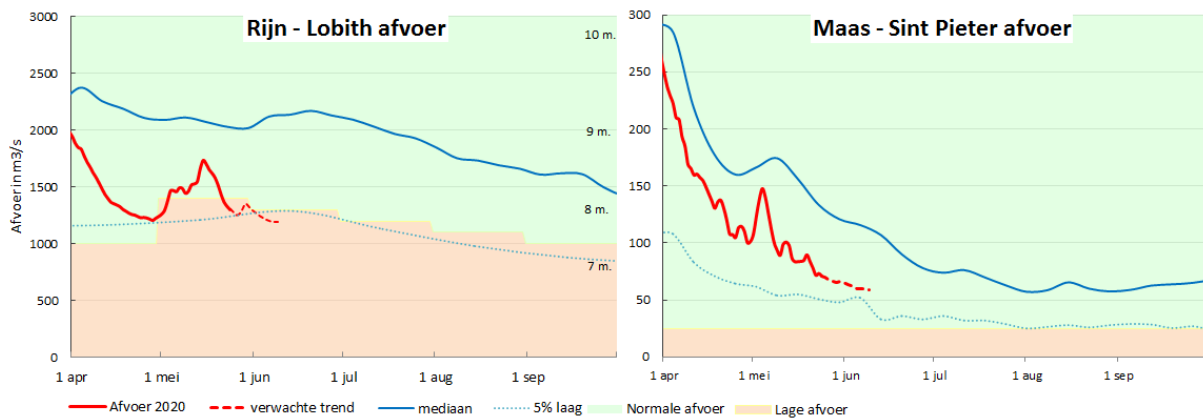
Een omvangrijk hogedrukgebied zorgt in ons land en in de stroomgebieden van de Maas en de Rijn voor aanhoudend droog weer. Vanaf 1 juni neemt de invloed van dit hogedrukgebied tijdelijk af en wordt de kans op neerslag in het Alpengebied wat groter. In Nederland blijft het de eerste 10 dagen vrijwel droog. Voor de twee weken daarna is de kans dat de neerslaghoeveelheden in beide stroomgebieden onder het langjarig gemiddelde liggen (iets) groter dan de kans op een natter weertype. De temperatuur blijft waarschijnlijk rond of enkele graden boven het langjarig gemiddelde. Het actuele neerslagtekort bedraagt circa 130 mm. Dit is een record voor deze tijd van het jaar en iets droger dan in dezelfde periode in 2011. De verwachting is dat het neerslagtekort in de komende twee weken verder toeneemt.

Figuur 1: Landelijk gemiddeld neerslagtekort en Potentieel neerslagoverschot, 27 mei. Bron: [KNMI](#)

Aanvoer Rijn en Maas

De aanvoer van de Rijn bij Lobith is momenteel ongeveer 1280 m³/s. Dit is veel lager dan gemiddeld voor de tijd van het jaar (ca. 2100 m³/s). De komende dagen neemt de aanvoer kortstondig toe tot circa 1370 m³/s. Eind mei/begin juni zullen de aanvoeren te Lobith weer gaan dalen richting 1200 m³/s. De daggemiddelde aanvoer van de Maas bij Sint Pieter is ongeveer 80 m³/s. Voor het Maasgebied wordt er in de komende week geen neerslag verwacht. Hierdoor zal de aanvoer langzaam gaan dalen. De riveraanvoeren zijn aanzienlijk lager dan normaal in deze tijd van het jaar, maar nog voldoende om aan de watervraag te voldoen. Op de langere termijn zijn er geen signalen voor een duidelijke herstel van aanvoer richting normale waarden.

Figuur 2: Daggemiddelde aanvoeren van de Rijn bij Lobith en de Maas bij Sint Pieter

Grondwater

Na stevig herstel van afgelopen winter zijn de grondwaterstanden sinds maart flink gedaald. De daling heeft zich deze week voortgezet en zal naar verwachting ook de komende weken doorgaan. De grondwaterstanden in met name Oost- en Zuid-Nederland zijn laag tot zeer laag voor de tijd van het jaar.

Verzilting en waterkwaliteit

De chlorideconcentraties (zout) in de Rijn-Maasmonding, de Zeeuwse Delta, het Amsterdam-Rijnkanaal en het IJsselmeer zijn normaal gezien de huidige aanvoer en achtergrondconcentraties in de Rijn en de Maas. Lokaal hebben een aantal waterschappen lichte verzilting problemen.

Op verschillende locaties van het land zijn meldingen van blauwalgen en vissterfte, in een aantal gevallen met een negatief zwemadvies tot gevolg. Dat is niet ongebruikelijk in mei.

Landbouw

Voor de gewassen op het land is het al langdurig droog. Daar waar voldoende beregend kan worden levert dat nog geen problemen. Waar dat niet kan, vermindert de gewasgroei. Dit is met name het geval in Zeeland (fruitbomen) en in Zuid-Limburg. Ook op de hogere zand- en dalgronden vermindert de groei van gewassen.

Natuur

De afstroom van water van de hoge gebieden naar de beken en vennen op de lage zandgronden is nu gering. De watergebonden biotopen op die plaatsen hebben het opnieuw moeilijk. Uitgebreide droogval in de hoger gelegen veengebieden lijkt bij aanhoudende droogte onvermijdelijk

Scheepvaart

Vanuit scheepvaart zijn er geen knelpunten/beperkingen voor de hoofdvaarwegen. De nodige voorzorgsmaatregelen zijn getroffen. Rijkswaterstaat publiceert [minst gepeilde diepten](#) zodat de scheepvaart kan anticiperen op de hoeveelheid lading die meegenomen kan worden.

Drinkwater

De droogte heeft vooralsnog geen impact op de drinkwatervoorziening. Er zijn geen knelpunten in de bronnen (grond- en oppervlaktewater) voor de bereiding van drinkwater. De aanvoer vanuit de Rijn en de Maas is lager dan normaal, maar nog voldoende voor de drinkwatervoorziening. Het IJsselmeer is op peil en het chloridegehalte voldoet aan de norm voor drinkwaterbereiding. De waterpeilen in de bekkens, duinen en plassen zijn op orde.

Regionale bijzonderheden en maatregelen

Door de droge periode en huidige watervraag zijn op verschillende plaatsen in het land peilen opgezet om water te bufferen en uitstroom van grondwater te voorkomen. Rijkswaterstaat stuurt op een IJsselmeer- en Markermeerpeil van -0,15 m NAP, dit is 5cm hoger dan het normale zomerpeil, maar wel binnen de bandbreedte van het peilbesluit.

Benedenstrooms van Maasbracht is de Maas op een hoger peil gestuwd om grondwaterstanden in de omgeving te ondersteunen en water te bufferen.

In gebieden waar geen wateraanvoer mogelijk is vanuit de grote rivieren dalen de waterpeilen en vallen lokaal beken droog. Onttrekkingsverboden en -beperkingen uit oppervlaktewater zijn in een groot deel van Oost- en Zuid-Nederland van kracht.

In het westen van het land is een aantal waterschappen begonnen met het inspecteren van droogtegevoelige kaden.

De volgende droogtemonitor verschijnt 10 juni 2020.

Figuur 3: Overzicht afvoeren, peilen, watertemperatuur en zoutgehalten, daggemiddelde 26 mei 2020 | Bron: WMCN

Colofon

Dit bericht is opgesteld door de Landelijke Coördinatiecommissie Waterverdeling (LCW), onderdeel van het Watermanagementcentrum Nederland. Dit is een samenwerkingsverband van Rijkswaterstaat, de waterschappen en het KNMI.

Contact: wmcn-lcw@rws.nl, 0800-8002.

Voor persvragen: 06-15182130.